No. 824.

DE TIJD.

1850.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5,00; voor de buitensteden *f* 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DINGSDAG, 1 JANUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1,00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents per regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

Uit hoofde van den feestdag der Besnijdenis onzes Heeren J. C., zal deze Courant morgen Dingsdag niet worden uitgegeven.

AMSTERDAM, 31 December.

Het jaar 1849 spoedt ten einde, om plaats te maken voor 1850. Als wij een blik werpen op het vervlogen tijdperk, zien wij, en wij hebben het allen ondervonden, dat het, gelijk zijn voorganger in de rij der eeuwen, hoezeer dan ook in eenigzins mindere mate, zware zorgen heeft gevraagd. Indien het al minder angsten heeft gebaard, omdat het minder beroering heeft geleverd; wij beleefden toch de naweën van het onstuimige volkenrumoer, in het jaar 1848 tegen het gevestigd regt opgezet. Gelijk toen de mannen der anarchie de vertegenwoordigers van het gezag en de orde verjoegen, en meer dan eens meester waren van den toestand, om dien heilloos te maken; zoo zagen wij in dit jaar de orde langzamerhand herleven door den volhardenden kamp der vorsten en legers tegen de verwoesters der maatschappij. Dat daarbij sommige regten geschonden werden, welke op eerbiediging aanspraak hadden, is helaas te betreuren, maar was niet te verhoeden. Indien wij derhalve met leedwezen Venetie zagen bukken voor de overmagt van Oostenrijk, hadden wij van den anderen kant allen reden om ons te verheugen over den zege door de Pruissen in Baden, door de Deenen in Sleeswijk, door de Oostenrijkers en Russen in Hongarije, door de Franschen in Rome, en de Napolitanen op Sicilie behaald. De ondergang van Lombardije's onafhankelijkheid, omdat zij door de lafheid van sommigen en door de kwalijkgezindheid van anderen maar al te zeer verdiend was, wekte minder deelneming, dan de rampspoeden van den grootmoedigen en miskenden Karel Albert, die in de velden van Novarra met zijn zwaard tevens zijnen scepter nederlegde, ten einde in de stille eenzaamheid van Oporto eenen dood te gaan zoeken, dien hij op het slagveld te midden der vijandelijke kogels niet had kunnen vinden.

Met den val der anarchisten bezweken bijna overal tegelijkertijd de parlementen, die, ofschoon de meerderheid veelal vreemd was aan de woelingen der republikeinen, desniettemin met dezen in de publieke opinie daalden, omdat zij, zonder acht te geven op verkregene regten en gevestigde toestanden, alleen er op uit waren een nieuw en absoluut regt te scheppen, dat in de praktijk onmogelijk te bereiken was. Zoo stierf vooral zijn natuurlijken dood het Frankforter parlement; terwijl het Weener en het eerste Berlijner parlement door koninklijke beslissing reeds lang waren ten grave gedaald.

Was alzoo materiëele rust in de maatschappij weergekeerd en gehandhaafd door den sterken arm van het leger, en herleefden handel en nijverheid eenigermate onder de bescherming der bajonnetten; een andere ramp kwam geleid door den vinger Gods uit het Noorden afdalen, doorliep in zijne onverbiddelijke vaart steden en dorpen, en liet vooral schrik en rouw achter als gedenkteenen van zijnen doortogt. De cholera rigtte hare verwoestingen aan en sleepte in eenige dagen overal waar zij zich vertoonde — en waar vertoonde zij zich niet? — talrijke slagtoffers in het graf.

Ons land, dat zoo gelukkig vrij was gebleven van de beroering der volken, maar toch zijn droevig deel had moeten nemen van de rampen die er het gevolg van waren, ons land werd ook deerlijk bezocht en geteisterd door de rondwarende verpesting, die terwijl zij duizenden ten prooi van den dood wierp, het zij tot bemoediging gezegd, overal boete en berouw wekte en overal van de liefdadigheid van onze bevolking de schoonste bewijzen uitlokte.

Gaf het jaar 1849 alzoo veel stof tot bekommering; het bood evenwel naast de straffende hand der Algoede Voorzienigheid troost en opbeuring.

Wat zal het jaar 1850 aanbrengen? Het is alleen Hem, den Alwijze bekend, die de toekomst gelijk het voorleden voor zich ziet openliggen.

Wij willen ons niet verdiepen in gissingen, om de toekomst te lezen uit de feiten, die wij thans bezitten; maar ons vergenoegen, met het jaar, dat wij morgen ingaan, aan onze lezers, aan het vaderland, aan de christenheid, aan de wereld, gelukkig en zalig toe te wenschen.

Moge de orde niet slechts op straat herleven, maar in de denkbeelden wortel schieten. Moge de vrijheid en gelijkheid en broederschap, die zoo veel tranen hebben doen vloeijen in de twee laatste jaren, worden opgevat in den christelijken zin, en deze elken individu tot rigtsnoer dienen van zijne bijzondere gedragingen. Dan zal er met grond vooruitzigt zijn, dat er kome eene ordelijke vrijheid, die wars is van losbandigheid, eene christelijke gelijkheid, die geen ongelijkheid van standen uitsluit, en eene ware broederschap, die op erkenning van wederzijdsche regten steunt, en op liefde met verzaking van eigenbelang rust, en dus met opofferingen gepaard gaat.

De overvloed van stof, die de jongste discussien over de staatsbegrooting hebben opgeleverd, is de oorzaak dat wij eenigzins later, dan wij anders zouden gedaan hebben, verslag geven van een brochuurtje, dat onder den titel van *Réponse d'un Catholique aux lettres d'un Protestant Hollandais* bij onzen uitgever in het licht verschenen is.

En waarlijk wij doen dit met genoegen; want dat werkje is even bondig als in een goeden en bezadigden toon geschreven. Men ziet het duidelijk dat het niet is opgesteld met het doel om te grieven, maar alleen om te antwoorden op de onverdiende beschuldigingen, waarmede de *Protestant Neerlandais* getracht heeft het Katholicisme in het algemeen en den schrijver der *Mémoire* in het bijzonder bij het protestantsch publiek gehaat en verdacht te maken.

Treurige taktiek inderdaad, die zoo geheel de zwakheid verraadt van de partij, die tot zulke hulpmiddelen hare toevlugt moet nemen; maar dubbel betreurenswaardig, is zij, omdat zij alle eerlijke pogingen tot verzoening, op het terrein van billijkheid en regt, in den weg staat.

Hoe, een onbekende schrijver beklaagt zich in bescheidene bewoordingen over eene onloochenbare daadzaak, die voor meer dan een millioen onzer landgenooten vernederend is; een feit, dat in de geschiedenis van vroegeren en lateren tijd is geboekstaafd, dat eene hoofdoorzaak voor de Belgische omwenteling geweest is, dat in honderd periodieke en andere geschriften, in honderd petitien wordt vermeld, ja dat nog onlangs in 's lands vergaderzaal door eerlijke Protestanten plegtig is erkend; en nu neemt men het dien man zeer kwalijk dat hij *durft te klagen*. Waarlijk, wanneer men den bitsen en verbolgen toon gadeslaat van die vele geschriften, die tot wederlegging der *Mémoire*, zoo het heet, geschreven zijn, dan denkt men onwillekeurig aan de tijden van keizer Tiberius, toen het zuchten verboden was en toen het klagen als een *crimen læsæ majestatis* werd aangemerkt.

Men maakt zich boos op den schrijver der *Mémoire*, doch in plaats van door bondige redenering de daadzaken te wederleggen, die daarin worden opgegeven, vindt men in die bescheidene klagt niets anders dan eene gelegenheid te meer om de Katholijken bij de Protestanten hatelijk te maken. Daar de *électeur catholique* het historiesch feit herinnert dat de Katholijken, die met de Protestanten (tegen *Spanje* veel meer, dan tegen den *katholijken landsheer*) waren opgestaan, door deze hunne landgenooten zonder eenig regt, maar alleen zoo als *Hueber* zegt, om het wantrouwen dat men jegens hen koesterde, uit alle ambten en bedieningen verwijderd werden, daar antwoordt men met de banale verwijzing op de Spaansche brandstapels! Even als of de katholijke Nederlanders die brandstapels hadden aangestookt, en of de strengheid die de koning van Spanje *ingevolge de aloude wetten van zijn land* tegen *relapse* Mooren en andere oproermakers betoonde, aan de Nederlandsche Calvinisten immer regt konde geven tot *représailles* jegens landgenooten, die met hen dezelfde aanspraak hadden op de vruchten der overwinning gemeenschappelijk op den vreemdeling behaald.

Doch staan wij eens stil bij dat wantrouwen; het was inderdaad wel onregtvaardig! Waar is ooit het *bewijs* geleverd, dat de Katholijken der Noordelijke provincien pogingen hebben in het werk gesteld om 't vaderland aan Spanje te verraden? Ware zoo iets geschied, men zou niet in gebreke gebleven zijn die verraders hun proces aan te doen. Zachtmoedigheid en toegefelijkheid voor politieke misdaden was in die tijden onbekend, en het zwaard, dat den grijzen Arminiaan Oldenbarneveld onthoofdde, zou de Katholijken niet gespaard hebben, die het gewaagd hadden met Spanje of (later) met Frankrijk zamen te spannen! Men spreke dus niet meer van dat heulen met Spanje of Lodewijk XIV. Ware dit geschied, men had dan de schuldigen gestraft. Maar nooit mogt men bij politieke maxime onschuldige landgenooten in massa uitsluiten, alleen omdat zij Roomsch waren; evenmin als men in onzen tijd de Noord-Nederlandsche Katholijken mag straffen om de Belgische revolutie, waaraan ze geheel vreemd zijn, en die zeker niet door hen heeft kunnen worden verlangd.

Waartoe kan het dan dienen van wederom voor de honderdste maal op te halen van den Bartholomeusnacht en het *menschenmoordend Te Deum*, zoo als men het noemt, dat door den Paus over het welgelukken van die slagting zou zijn aangeheven? Wij vragen het met den schrijver der *Reponse*, worden daardoor de onregtvaardigheden wederlegd aan de Katholijken hier te lande aangedaan? of is het eene gratuite hatelijkheid, die niet eens de verdienste heeft, van noch zelfs nieuw te wezen? Want het is immers eene bekende zaak, dat het bedoeld *Te Deum* door Gregorius XIII gezongen is om God te danken voor het mislukken van den aanslag op het leven van den koning van Frankrijk, en dat die Paus, op het eerste berigt van de Bartholomeusnachts-gruwelen, dadelijk alle vreugdefeesten heeft doen staken! En niet minder bekend is het, dat die al te beruchte slagting juist drie jaren te voren was voorafgegaan door een moord den 24 Aug. 1569 aan 200 Katholijke edellieden gepleegd te Pau, waar zij door de Hugenooten op grond van een verdrag waren heengelokt.

In welk boek vraagt de schrijver, heeft de protestantsche briefsteller gelezen, dat de hoofden der Katholijke Kerk de moordenaars van Willem I gezegend hebben? Waar zijn de Pauselijke brieven, bullen en mandementen, waarbij de Katholijke bewoners der Noordelijke provincien worden aangezet om de orde van zaken te verstoren, die door den vrede van Munster was gevestigd? Was het niet altijd vrede en toegevenheid, die aan de vorsten, gehoorzaamheid en onderwerping, die aan de volken door de Pausen gepredikt werd?

Doch genoeg over dit onderwerp, waarover nog zooveel zou te zeggen zijn. De Protestantsche briefsteller heeft *représailles* willen nemen, en *représailles* bewijzen niets dan alleen dit: dat men hartstogtelijk is.

Dit toont de man duidelijk in hetgeen hij aan de Katholijken durft vragen, zoudt gijlieden, zegt hij, achting kunnen hebben voor een prins uit het doorluchtig regerend stamhuis, die in strijd met de overleveringen zijner familie, tot het Katholijk geloof zoude overgaan? Voor een verstandig man is die vraag anders te onnoozel! Want zoo als de schrijver der *Réponse* op zijne beurt teregt vraagt: zouden de Protestanten minder achting hebben voor Aartshertog Johann van Oostenrijk of voor onze zoo hooggeachte Koningin-Moeder, zoo deze hooggeplaatste personen eens konden goedvinden Protestantsche belijdenis te doen. Immers neen! Maar 't is niet waar ook, dat een Oranjevorst zijne familie verloochenen zou met Katholijk te worden. Ons regerend stamhuis is niet zoo *parvenu*, dat het slechts tot Willem den Zwijger en de tijden der reformatie zou opklimmen. Het is veel ouder dan de synode van Dorth, ja dan het concilie van Trente; en Keizer Adolf van Nassau, die ettelijke eeuwen vóór Calvijn het Duitsche Rijk bestierde, zou volstrekt niet bloozen, zoo één zijner afstammelingen terugkeerde tot eene geloofsbelijdenis, die de zijne was. Willem de Zwijger mogt wel Luthersch en Calvinist worden, waarom moest aan zijne opvolgers in de Grondwet van 1814 het doen van eene andere belijdenis dan de *gereformeerde* verboden worden? Gij Protestant, zegt de Schrijver, verzet u tegen alle menschelijk gezag in geloofszaken, en gij keurt het van eenen anderen kant goed, dat de vorst gebonden werd aan een geloof, waarover de Staten-Generaal moeten oordeelen. Hoe rijmt dit zamen?

Diezelfde vooringenomenheid van den protestantschen

briefsteller blijkt nog uit de onhandige toespelingen die hij doet op den toestand van zaken, die na 1815 geboren is. *De kleingeestigheid die vroeger hier te lande ten aanzien der Katholijken bestond, had toen opgehouden*, zegt hij. Maar telt hij dan voor niets de moeite, welke dezen op de meeste plaatsen gehad hebben om de vergunning te bekomen tot het luiden hunner klokken? de bezwaren, die hooggeplaatste collegien zoo als Gedeputeerde Staten, daartegen gemaakt hebben? de ellendige chicanes die er geopperd zijn, wanneer een pastoor gedurende een paar seconden in kerkelijk gewaad den publieken weg overging om op den over de kerk liggenden Godsakker eene begrafenis te verrigten? Telt de briefsteller dan voor niets, de mishandelingen, die katholijke diaconien te dikwerf van hun gemeentebestuur hebben moeten ondervinden, de misbruiken in de begeving van onderwijzersposten, zoovele andere miskenningen en achterstellingen van de zijde van plaatselijke besturen, vooral ten platten lande, die ofschoon zij kleinigheden betreffen, voor het gevoel niet minder grievend zijn?

Nog onverstandiger is het bedekt verwijt dat de briefsteller den Katholijken toewerpt over de fraaiheid onzer kerken, kerken, die zegt hij, overal worden opgerigt, en, ofschoon ze met zooveel luister worden ingewijd, toch geen *gemor* (murmure) bij de Protestanten te weeg brengen. Die briefsteller is waarlijk zeer naïf, van zich te verwonderen dat de Protestanten niet boos worden, dat wij, voorziende in eene wezenlijke behoefte, ten koste van schatten gelds uit onze beurzen, kerken en pastorijen bouwen en onderhouden, terwijl zij zelven zitten in kerkgebouwen gesticht door onze *gemeenschappelijke* voorouders voor hunne gemeenschappelijke nazaten; gebouwen die nu natuurlijk veel te groot en te talrijk zijn voor het gedeelte dier nakomelingschap dat ze thans in bezit heeft? Eene verdeeling zoude even rationeel als billijk zijn, en, ofschoon wij haar nooit gevraagd hebben en nooit zullen vragen. Intusschen laat men de Katholijken nieuwe kerken bouwen, en nu misgunt men het hun, dat die nieuwe gebouwen moderner en *confortabler* zijn, dan de gotische monumenten door onze voorouders gesticht. Zie, *dat* begrijpen we niet.

Doch wat de kroon zet op 's mans onbesuisden ijver, is wat hij over Belgie durft zeggen, waarvan de bevolking, volgens hem, vóór de komst van Willem I, die de moeite nam die ondankbaren te beschaven »veel geleek »op het vee dat in de weide loopt, en het gras eet zon»der naar den eigenaar te vragen. Tot 1815 toe," voegt hij er bij »was Belgie door den stok van vreemdelingen »geregeerd."

Zoo wordt dus de natie, die allerwege als een toonbeeld voor het constitutioneel Europa wordt geroemd, die de vrijzinnigste Grondwet schiep, die immer eenig volk beheerschte, en die te midden van de revolutien die het westersch Europa tot in deszelfs grondvesten deden schudden, kalm en rustig bleef even als de Zeeuwsche leeuw:

Sævis tranquillus in undis.

Zoo wordt dat achtenswaardige volk, dat ons Vaderland voor de indringende horden van het Fransche communisme beveiligde, publiek verguisd en met slijk geworpen! En door wien? Door iemand, die zich als een *behoudsman* voordoet. Is dan het geheugen der behoudslieden zoo kort, dat zij nu reeds vergeten zijn wat nog pas een groot jaar is geleden, hoe men met angst de houding gadesloeg, die dat domme Belgische vee tegenover de Fransche revolutie zou aannemen, hoe men algemeen erkende dat op dat oogenblik, het lot van ons land, van onze personen en van onze goederen, naast God, van die vroeger zoo verachte, thans zoo vergode Belgen afhing? of is er bij de protestantsche partij geen dankbaarheid?

Maar waar haalt die briefsteller de gronden van die gratuite beleediging van daan? De Belgen te beschuldigen van slaafschheid, van gedweeheid onder het ijzeren juk van den vreemdeling! Zij, die altijd met zoo veel moeite het gezag van hunne eigene vorsten verdroegen! Kent die schrijver dan de Vlaamsche en de Luiksche geschiedenis niet? Tegenover hunne vorsten stonden zij meer als medeburgers dan wel als onderdanen. In welk ander land vond men destijds eene constitutie, zoo waarlijk liberaal als de *Blijde Inkomsten*, en welke republiek was ooit zoo naijverig op hare regten, als de stad Gend op hare keuren en privilegien? Men spreke niet van het Oostenrijksche tijdperk; toen was, ja de Schelde voor de scheepvaart der Belgen gesloten, maar wat men hun niet ontnemen *kon*, was de welvaart des lands, de doelmatige verdeeling der rijkdommen tusschen de aanzienlijken, de stedelingen en de landbewoners, de zucht naar ware beschaving, de gelukkige beoefening van kunsten en wetenschappen, maar bovenal die onuitwischbare trek van hun volkskarakter, die reeds door *Julius Cesar* was opgemerkt: hun vrijheidszin. Voor hen was de vrijheid, wat voor de Lombardische koningen de ijzeren kroon geweest is. *Guai chi la tocca*, wee die haar durft aan te raken, en dat heeft Joseph II tot zijne schade en schande ondervonden. Waarlijk, zoo Willem I de geschiedenis bestudeerd hadde, hij zou zich gewacht hebben, om dat hooghartig Belgie als een *accroissement de territoire*, zoo als men het hem gaf van het veel kleinere Holland, aan te nemen. Eerste fout, waardoor het nationaal gevoel van dat, zoo de briefsteller beweert, zoo dom en schaperig volk diep gewond is. Ach, hadde men die wond geheeld, in plaats van ze door herhaalde vernederingen zoo ver open te rijten, dat zij geheel ongeneeslijk was geworden.....

Na dit staaltje van des briefstellers onbesuisdheid, zal het wel niet noodig zijn, met den schrijver der *Réponse* stil te staan bij zoo vele andere even onverstandige als hartstogtelijke aantijgingen van dien bestrijder der *Mémoire*, als daar zijn: dat de Roomsche Kerk zich alleen staande houdt door materiale middelen, zoo als de heilige Rok te Trier en de *autodafés*, terwijl de protestantsche kerk alleen bestaat door vrij onderzoek en overtuiging. Tot bevordering van dat vrij onderzoek dienden dan zeker die beruchte plakaten, waarbij het uitoefenen der katholijke godsdienst op doodstraf was verboden, en dat ijzeren Engelsche strafwetboek, dat evenwel de zoo innig aan het katholijk geloof verkleefde Ieren niet tot andere overtuiging heeft kunnen brengen. Doch genoeg van die ellendige argumentatien, die alleen diegenen misleiden kunnen, die geheel onbekend zijn met historie en logica, en zulken mogen wij toch niet veronderstellen, dat onder onze de Fransche taal lezende landgenooten gevonden worden. Een punt slechts mag ten slotte niet onvermeld blijven, 't is dat die hartstogtelijkheid des briefstellers hem zoo verre vervoert, dat hij den schijn van kwade trouw niet ontgaan kan. Zoo beschuldigt hij den schrijver der *Mémoire*, dat deze niet de anti-katholijke ultra-protestantsche partij, maar het Protestantisme in het algemeen, de Protestanten allen tot het voorwerp zijner aanklagte en bestrijding gemaakt heeft. En die beschuldiging is geheel uit de lucht gegrepen, zoo als de *Réponse* hem dit met niet minder dan zeventien citatien bewijst.

In één woord, de *Réponse* heeft aan de katholijke zaak die dienst bewezen dat zij heeft aangetoond hoe illoijaal, maar tevens hoe zwak de wapenen zijn waarmede men de *Mémoire* heeft willen bestrijden. Men werpe die wapenen, die sinds lang versleten zijn, en bij het heldere licht der tegenwoordige tijden niemand schrik meer aanjagen, voor goed weg. Men volge het voorbeeld der Katholijken: erkenne eerlijk datgene wat niet geloochend kan worden, handhave zijn regt, zonder inbreuk te maken op het regt van een ander, maar vooral men schelde, grieve, noch beleedige zonder noodzakelijkheid zijne tegenpartij! Dat er partijen bestaan is geen ongeluk en 't ligt in den aard der zake. Maar een ongeluk is het dat die partijen meer bitterheid, meer hartstogt in den strijd mengen, dan voor het welslagen noodig is. Mogt men dit algemeen begrijpen, en op het zuiver staatkundig terrein met eerlijke wapenen strijden. Dan zou er al spoedig een stap gedaan worden, en zouden even als in de Middeleeuwsche kampgevechten de wederzijdsche strijders elkander leeren achten, en die wederzijdsche achting zou dan den weg banen tot ware, niet meer geveinsde noch eenzijdige verdraagzaamheid. God geve dat zulks spoedig plaats hebbe. In beide partijen zijn mannen genoeg te vinden, die vaderlandsliefde en politieke eerlijkheid met bekwaamheid en invloed paren.

STATEN-GENERAAL.

EERSTE KAMER.

Zitting van Zaturdag, 29 December.

In deze zitting zijn de beraadslagingen voortgezet over de ontwerpen der Staatsbegrooting voor 1850, en wel het eerst over hoofdstuk IX A., *Nationale Schuld.* De *Minister van Financiën* acht het pligt, bij deze gelegenheid een verzuim te herstellen, waaraan hij zich gisteren heeft schuldig gemaakt. Een geacht Lid uit Zuid-Holland heeft namelijk toen gesproken van het tekort over den jare 1848, tot bijdrage van 9 millioen. De minister kan echter nu reeds met voldoende zekerheid mededeelen, dat er over het loopende jaar een batig slot zal bestaan van 6 millioen, ten gevolge waarvan het tekort over 1848 als van zelve zal gereduceerd worden tot drie millioen.

De heer *Gevers van Endegeest* betuigt zijn genoegen over deze verklaring. Zijne beschouwing over het tekort van *negen* millioenen berust op de mededeelingen, door den Minister van Financiën, bij de aanbieding der begrooting gedaan. Waarschijnlijk is daarover bij de openbare beraadslagingen in de Tweede Kamer gehandeld, doch het is onverklaarbaar, hoe bij de bestaande hulpmiddelen het Bijblad tot de *Staats-Courant* in de mededeelingen van het verhandelde in die Kamer, zoo ten achteren is. Hij vestigt de aandacht der Regering op dit, zoo hij het noemt *moedwillig verzuim.*

Daarna wordt het ontwerp met algemeene stemmen *aangenomen.*

Over hoofdstuk IX B., *Finantien*, heeft eene korte woordenwisseling plaats. In antwoord op aanmerkingen door den heer *van Sasse van Ysselt* gemaakt, heeft de *Minister van Finantiën* onder anderen, te kennen gegeven, dat hij volkomen het gevoelen deelt dat het wenschelijk is om onafgebroken met den verkoop van domeinen voort te gaan. De minister kan echter niet toegeven dat het beheer der domeinen zoo verward zou zijn. En ten bewijze van het tegendeel brengt de Minister bij, dat uit een staat der opbrengsten van 's lands domeinen gedurende de laatste 7 jaren blijkt, dat in 1842 de domeinen eene vaste inkomst hebben opgeleverd van ƒ 189,000 en in 1848, van ƒ 193,000 niettegenstaande er in dien tusschentijd voor eene waarde van 2½ millioenen aan domeinen was verkocht. Het moge alzoo eene waarheid zijn, dat het beheer van dit domein omslagtig is, die opgave bewijst ten minste dat het gemeld beheer behoorlijk zorgt voor 's Lands belang. Hij voegde er bij, dat de provincien Noord-Brabant en Gelderland eigenlijk nog het meeste in aanmerking komen, wat de domeinen aangaat; de overige provincien kunnen daarbij wel buiten overweging worden gesteld.

Ook dit hoofdstuk IX B., is daarop met algemeene stemmen *aangenomen.*

Hoofdstuk X, *Oorlog* heeft tot langdurige beraadslagingen aanleiding gegeven.

De heer *Taets van Amerongen*, die zoowel hier te lande als in Oost-Indie, bij het leger gediend heeft, treedt in eene uitvoerige beschouwing over de behoefte die ons land heeft aan een goed georganiseerd leger. Wij moeten wel geen oorlog zoeken, maar in vredestijd op den oorlog bedacht zijn. Hij verlangt, dat er een nationaal leger besta, dat is, dat er geene vreemdelingen meer worden aangenomen, en dat er geene bevordering bij keuze meer plaats hebbe.

De heer *van Nispen van Pannerden*, brengt onderscheidene bedenkingen in het midden en zal tegen de voordragt stemmen Op dit hoofdstuk en dit departement valt nog veel te bezuinigen, zegt hij.

De heer *van Verschuer* heeft, wat de hoofdzaak aangaat, in gelijken geest gesproken als de eerste spreker.

De heer *Gevers van Endegeest* deelt in vele opzigten de gemaakte opmerkingen.

De *minister van Oorlog* zegt in het algemeen, dat hij gaarne alles doen wil, wat, behoudens het belang van het land, geschieden kan. Ten gevolge van het verlangen naar bezuiniging heeft hij dat stelsel ook op de werkplaatsen te Delft toegepast.' Vele huisgezinnen zullen daarvan de nadeelige gevolgen ondervinden. Tot 1°. April zal hij de werklieden echter in dienst houden. Na dien tijd kunnen zij voor het artilleriewezen niet meer werkzaam zijn. — De minister toont de noodzakelijkheid aan, om de artillerie in goeden staat te houden. Hij zal haar verheffen, zoo in deugdelijkheid als in talrijkheid, ten einde zij in evenredigheid gebragt worde met de behoefte van ons leger. Gewagende van den staat en de toekomstige inrigting van ons leger, zegt de minister, dat men niet uit het oog moet verliezen, dat, zelfs dan, wanneer men slechts eene defensive houding aanneemt, het leger toch offensief moet kunnen ageren. De minister toont het moeijelijke aan, dat er in gelegen is, om aan de zoo zeer uiteenloopende wenschen over het aan te nemen stelsel van verdediging, tot eene bepaalde beslissing te geraken. Aan de eene zijde moet men voor een goed stelsel zorg dragen, het leger daarnaar inrigten, en aan den anderen kant verlangt men steeds bezuiniging. De minister geeft als zijn gevoelen op, dat de linie van Utrecht in den kortst mogelijken tijd in behoorlijken staat moet worden gebragt en de werken, die tot dat einde nog moeten worden uitgevoerd, behoorden te worden ondernomen. Wat de remonte aangaat, herinnert de minister, dat de trekpaarden alle uit het binnenland worden genomen, en dat, wat de rijpaarden aangaat, men ook de voorkeur aan inlandsche paarden geeft; doch ook hier mag de zuinigheid niet vergeten worden. Ook hij acht het wenschelijk, dat ten gevolge van eene definitive organisatie van het leger, niet telken jare alle de daartoe betrekking hebbende onderwerpen ter sprake worden gebragt.

Onderscheidene leden hebben den minister beantwoord. De minister heeft daarop verklaard, dat hij later op het vraagstuk der volkswapening bij de wetgeving zou terugkomen. — De heer *Gevers* gaf zijn genoegen te kennen, dat de minister zich bereid verklaard had, om zoodanige organisatie bij de wet te doen regelen.

Ten aanzien van Hoofdstuk XI (*Kolonien*) werden door de heeren Sasse van Ysselt en Regout eenige inlichtingen gevraagd en wenken gegeven.

De *Minister van Kolonien* heeft verklaard, dat men het stelsel van uitbesteding van artikelen voor Indie, zoo veel mogelijk zou uitbreiden. Hij deelde mede, dat de vuurwapenen voor Indie buitenslands worden vervaardigd, als te Luik de geweren en in Zweden de kanonnen, omdat men voor Indie de best mogelijke kwaliteit noodig heeft. Ten bewijze, dat het stelsel van uitbesteding zoo veel mogelijk uitgebreid wordt, beroept de minister zich op eene aanbesteding van steenkolen, die in de laatste tijd heeft plaats gehad. Het maakt bij de ministerien van oorlog en kolonien een onderwerp van overweging uit, of de wapenfabrijk in Maastricht voortaan in de behoefte van Indie zal kunnen voorzien. Reeds is een aanleg van 2000 geweren daar besteld. De minister acht het pligt de inlandsche nijverheid voor te staan, doch de ondervinding heeft vroeger geleerd, dat de geweren binnenslands vervaardigd duur zijn te staan gekomen. Men moet dan ook huiverig wezen om af te wijken van eenen weg, die tot hiertoe goede uitkomsten heeft opgeleverd. Ook het departement van kolonien zal niet verzuimen, om zoo veel mogelijk bezuiniging in de bestellingen voor Indie te betrachten.

Ten opzigte van het ontwerp, houdende de *Middelen tot bestrijding der Staatsuitgaven voor* 1850, hebben de heeren Berenbroek, van Sasse van Ysselt, Hoffman, van Beeck Vollenhoven, de Rijck en van Nispen van Pannerden het woord gevoerd.

De *minister van Finantien* heeft het vertrouwen kenbaar gemaakt, dat, nu alle de staats-uitgaven waren ingewilligd, ook de middelen zouden worden toegewezen. De regering heeft toch tot hiertoe de gelegenheid niet gehad, om een nieuw of gewijzigd belastingstelsel voor te dragen met welk belangrijk onderwerp zij zich onverwijld zal bezig houden. Hij heeft in de Tweede Kamer dienaangaande wel eenige denkbeelden ontwikkeld, die echter niet als grondslagen voor het aan te nemen stelsel kunnen worden beschouwd. Wat den accijns op den Suiker aangaat, men moet zich geene overdrevene denkbeelden voorstellen van de winsten, die de raffinaderijen van de toegekende premiën trekken. Hij heeft echter de overtuiging, dat het mogelijk is, dit middel meer productief voor de schatkist te maken en zal derhalve dit onderwerp nader bij de wetgeving in behandeling brengen. Ook de accijnsen op de zeep en het zout zullen in overweging worden genomen. Tegen het leggen van een accijns op den kunstwijn, bestaan groote bezwaren. Hij kan niet toegeven dat de landbouw door het accijnsstelsel zoo zwaar gedrukt wordt als men het wel voorstelt. In 1848 is er door den landbouw uitgevoerd voor eene waarde van 37 à 38 millioenen, hetgeen toch niet aanduidt, dat de landbouw zoo zwaar gedrukt wordt. Hij erkent gaarne dat er van de vrijdommen van de accijnsen op de brandstoffen een vreeselijk misbruik wordt gemaakt, en dat er ten dezen ook ongelijkheid bestaat. Doch als men het stelsel van vrijdommen zou willen uitbreiden, dan zou het beter zijn de accijnsen af te schaffen. De minister acht

et ondoelmatig, om op een oogenblik, dat men verlangt, hat de grondslagen van het belastingstelsel aan een naauwdezet onderzoek worden onderworpen, er een tijdelijke maatgregel voor Limburg ten aanzien van de een of andere belasting worde, genomen. Men heeft bij deze gelegenheid de gevolgen geschetst, die uit eenen passifieken tegenstand in Limburg zouden kunnen voortvloeijen. De regering vreest die voorstellinge niet. De wet moet gehandhaafd blijven zoolang zij bestaat; in de eerste plaats moet er kracht aan de wet blijven.

Het ontwerp in hoofdelijke omvrage gebragt wordt *aangenomen* met 29 tegen 2 stemmen. *Tegen* de heeren Berenbroek en van Sasse van Ysselt.

Na beraadslagingen over het ontwerp wegens de heffing van Provinciale opcenten in Friesland, is hetzelve *verworpen* met eene meerderheid van 20 tegen 10 stemmen. *Voor* de heeren: Insinger, Diemont, Tonckers, Gevers van Endegeest, van Welderen Rengers, de Lek de Klercq, Lightenvelt, Cost Jordens, Verheij van den Booguard en 't Hooft.

Waarna de vergadering tot nadere bijeenroeping is gescheiden.

Wij vernemen, dat reeds *vier en zestig* ellen van den Hoek van Holland zouden weggeslagen zijn. Bijna alles berust nu op het eenvoudige binnendijkje. Daarvan hangt grootendeels het behoud van het geheele Westland, de residentie en omliggende polders af. Wordt dit dijkje door het hooge water overstroomd of door de stormen weggeslagen, dan kan deze geheele streek geïnundeerd worden.

Jaren lang heeft men alle moeite aangewend, om de groote, nu weggeslagen dijk, behoorlijk hersteld te krijgen. Even veel jaren waren de polderbesturen het oneens, wie de kosten daarvan zouden moeten dragen. Heden morgen zijn de Hoogheemraden naar het bedreigde punt vertrokken. Zal men nu den put gaan dempen? Of zal men nu in staat zijn het water tegen te houden?

Het is te hopen, dat de voorspelling van den Engelschman heden nacht niet bevestigd worde. (*Toekomst*)

Wij vernemen betrekkelijk de schade, door den storm en de hooge vloeden van Donderdag en Vrijdag nacht aan onze zeekust toegebragt, dat de buiten-zeewering van het Nieuwland, aan den hoek van Holland, zoo als die sedert de inbraak van 1845 was hersteld geworden, weder geheel is weggeslagen, doch dat men reeds aan het werk is, om die, voor zooveel zulks thans mogelijk is, te herstellen. Dat voorts, nadat reeds in den nacht tusschen Donderdag en Vrijdag, door heeren commissarissen hoogheemraden de noodige orders in *loco* gegeven waren tot beveiliging van verdere bedreigde punten der kust, de heer Gouverneur, vergezeld van een lid van heeren Gedeputeerde Staten en den hoofdingenieur dezer provincie, zich op gisteren naar den hoek van Holland hebben begeven, alwaar zij, met den heer dijkgraaf en heeren hoogheemraden van Delfland, de schade, door den jongsten storm aan de zeewering van het Nieuwland en langs de geheele kust van Delfland, en dat wel voornamelijk achter de hofstede Ockenburg, nabij Loosduinen, veroorzaakt, in oogenschouw hebben genomen. Dat het voorts gebleken moet zijn, dat het aanmerkelijk verlies van zand der zeer smalle zeewering op laatstgenoemde punt dringend vordert, dat er onverwijld, zoo op het strand, als achter het nog overige duin daar ter plaatse, ingevolge het verlangen van het collegie van dijkgraaf en hoogheemraden van Delfland, krachtdadige maatregelen van beveiliging worden genomen, en de vereischte werken worden aangelegd.

Op de Texelsche stranden zijn nog gestrand een Deensche schoener en een Deensche jagt; de equipage van beide bodems zijn gered; een persoon is er bij omgekomen.

Gedurende het jaar 1849 zijn alhier uit zee gearriveerd 1921 schepen, in het vorige jaar 1971.

Het *Zondagsblad* meldt, dat zij, die na den dood van Koning Willem II vertraging in de uitbetaling van het hun door den overleden Koning toegelegde pensioen hebben moeten ondervinden, niet alleen het verschenen half jaar van hun pensioen ontvangen hebben, maar ook spoedig over het laatste kwartaal van dit jaar weder kunnen beschikken.

H. M. de Koningin-moeder heeft dit jaar weder eene som van *f* 200 doen toekomen aan het genootschap van »*Moederlijke Weldadigheid*," gevestigd te Middelburg.

HAARLEM, 29 December. Bij den storm en hoogen vloed is het zeewater voor Petten eergisteren middag tot 1 el 30 d., en des nachts tot 2 ellen boven vol-zee opgeloopen. De brikkisting der Pettemer-zeewering is 15 duimen gezakt, en men rekent dat omtrent 250 vierkante ellen door elkander zijn geslagen. Het paalschermwerk heeft niet geleden; doch van de Hondsbosschen-zeewering zijn omtrent 30 strekkende ellen paalwerk uitgeslagen.

BREDA, 29 Dec. De veelvuldig gevallen sneeuw in den afgeloopen nacht, vergezeld van eenen hevigen wind, heeft de communicatie bijna geheel gestremd.

Ook van het naburige stadje Geertruidenberg verneemt men dat de hooge vloed zich daar heeft vertoond. De Oosterhoutsche polder is als in eene zee herschapen. (*N. R. C.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS, 29 December. Gisteren beraadslaagde de Wetgevende Vergadering over het ontwerp, aanvrage houdende tot een buitengewoon krediet ter betaling van het bij wijze van voorschot aan Montevideo verleende subsidie over 1849. Larrabure sprak tegen het ontwerp; immers de Plata-kwestie had aan Frankrijk reeds 45 millioen francs gekost. Jules de Lasteyrie berekende de onkosten, die eene expeditie van 6 à 8000 man naar de Plata-rivier zou veroorzaken, op 15 of 18 millioen francs. Hij is tegen halve maatregelen, en wil dat de regering eene expeditie zenden, of zich geheel terugtrekken zal. Collas was sterk voor eene krachtige expeditie; bij vond het schande voor Frankrijk, zoo het nu van alle interventie afzag. Over het zenden der expeditie naar Buenos Ayres moet echter in het kabinet zelf zooveel verdeeldheid bestaan, dat men er dezer dagen vreesde voor eene ministerieele krisis.

— De zitting van gisteren leverde het zonderlinge schouwspel op, dat al de sprekers die elkaar op de tribune opvolgden, één uitgezonderd, militairen waren. »Eertijds beklaagde men zich," zeide de heer de R……. »dat er zooveel advokaten in de Kamer waren, en thans zijn al de redenaars generaals; ik stel dus voor dat men in de aanstaande kieswet de bepaling inlassche, dat advokaten en generaals niet mogen verkozen worden dan onder de voorwaarde van elk niet meer dan tien maal 's maands het woord te voeren."

— Heden is de beraadslaging over de zaak van La Plata in de Wetgevende Vergadering hervat, doch nog niet ten einde gebragt. Voor de interventie spraken Daru en Larochejacquelein. De minister van buitenlandsche zaken Lahitte verklaarde zich er tegen, doch zeide tevens dat eene ratificatie van het tractaat Lepredour niet mogelijk was.

— Het gerucht eener tweede prorogatie der Vergadering schijnt niet onmogelijk.

— Het blijkt thans dat het huis Rothschild, niet Fould, in onderhandeling is aangaande eene leening met de pausselijke regering.

— Volgens berigten van Haïti zullen de vijandelijkheden tusschen de Spaansche republikeinen en Faustinus I wor den hervat; laatstgenoemden hebben eene kleine vloot gewapend en dreigen met eene landing.

Keizer Soulouque heeft een besluit uitgevaardigd, waarbij, na 5 December, aan ieder buitenlandsch schip verboden wordt, eene lading op Haïti in te nemen, wanneer het niet eene lading derwaarts heeft aangebragt. Vreemde kooplieden mogen op het eiland geen handel drijven dan tegen betaling van een patentregt van 1800 Spaansche dollars.

— De heer Thiers is benoemd tot president, en Boher tot Secretaris der commissie voor de wet op de dranken.

— Gisteren heeft de nieuwe legitimistische Vereeniging hare eerste bijeenkomst gehouden.

— Heden liep het gerucht dat Cabrera te Parijs in hechtenis was genomen in eene legitimistische club.

— Tusschen onze regering en die van Mexico is een conflikt gerezen. Gen. Avalos, bevelhebber van Rio-Grande, heeft den Franschen vice-Consul, Dr. Berlandier en den uitgever van *el Buen publico* laten arresteren. Dit had veel opzien gebaard.

— Men leest in de *Courrier de la Somme*: »Wij willen dat Art. 1 van de voorrede der Constitutie, aldus luidende: »*Frankrijk heeft zich tot eene republiek gevormd*, vervangen worde door dit Art: *Frankrijk herneemt de monarchale regering*.

— Tot gezant bij het Spaansche Hof is benoemd Paul de Bourgoing, en de vice-admiraal Dubordieu, bevelhebber van de Fransche oorlogsvloot in la Plata, zou benoemd zijn tot buitengewoon gezant bij de Argentijnsche Republiek.

— De *Tribune des Peuples*, die voor twee maanden is opgeheven, zal onder den titel van *l'Europe Démocratique* weder in het licht verschijnen, onder redactie van Dupont (de Bussac).

— De democratische partij verliest geen oogenblik tijd; zij heeft in alle arrondissementen committés gevormd, om voor de verkiezingen »*zorg te dragen*."

— Men spreekt weder van eene ministerieele wijziging in dezen geest: Molé, president van den raad, oorlog; Grammont of Schramm, openbaar onderwijs; Bouher, justitie, Abattuci; koophandel, de Morny; binnenlandsche zaken, Daru. Volgens eene andere combinatie zou ook Leon Faucher in het kabinet komen.

— De graaf de Chambord is op zijne reis van Frohnsdorf naar Weenen gevallen, doch heeft zich weinig bezeerd.

— De *Univers* deelt mede dat zijn redacteur Louis Veuillot in het bezit gesteld is van vijf onuitgegeven brieven van graaf Joseph de Maistre over het onderwijs in Rusland. Deze brieven van den beroemden schrijver zullen spoedig het licht zien.

— Het is de financieele toestand van het blad *Réforme*, welke den Heer Lammenais genoopt heeft af te zien van de redactie.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 29 December. De liberale bedoelingen der Nederlandsche regering, om op het voorbeeld van Engeland, de tot dusverre bestaan hebbende beperking ten aanzien van den vreemden handel en de scheepvaart af te schaffen, hebben hier een buitengewoon gunstigen indruk gemaakt. Men hoopt dat de Rijnoeverstaten nu ook het noodige mogen doen ter opheffing der voor den handel en de scheepvaart zoo belemmerende doorvoerregten. Daar de bedoelingen der Nederlandsche regering in Duitschland doorgaans miskend, of althans in een valsch daglicht gesteld worden, is het zeer te beklagen, dat zij over geen eigen orgaan aldaar kan beschikken, ter bestrijding van de vooroordeelen, die tegen Nederland bestaan, tot niet gering nadeel van deszelfs handelsbelangen, en die tot ergernis van elk regtgeaard Nederlander een zeer bereidwilligen tolk in de Duitsche bladen vinden.

— Men schrijft uit Breslau, dat onder de gevangenen in het huis van arrest aldaar eene zamenzwering was gemaakt om op den eersten Kersdag de cipiers te vermoorden en al de gevangenen, ten getalle van 4 a 500 personen op vrije voeten te stellen. Een der zamengezworenen heeft dit plan echter verraden, waarop de noodige maatregelen genomen zijn om het dreigende gevaar af te wenden.

— In het groot hertogdom Hessen-Darmstadt gaat de regering voort arrestatiën te bewerkstelligen, waarvan de eigenlijke grond nog voor een ieder geheim is; deze vervolgingen zijn voornamelijk gerigt tegen de vrijzinnige leden der aanstaande tweede kamer. Zoo lang deze nog niet geopend is, is de onschendbaarheid der leden van geene toepassing, en men wil van deze omstandigheid partij trekken, om de oppositie-partij magteloos te maken.

— Nieuwe berigten uit Erfurt schijnen het gerucht te bevestigen, dat het zoogenaamde Duitsche parlement aldaar bezwaarlijk zal kunnen bijeenkomen. De voor de zittingen bestemde Augustijner-kerk bevindt zich in een' zoodanig bouwvalligen staat, dat zij, uithoofde van de te doene reparatiën, wel niet vóór de maand Mei tot dat einde zal kunnen dienen.

— Men verneemt dat de bondscommissie, zoo wel aan de buitenlandsche mogendheden als aan de Duitsche regeringen, eene kennisgeving zal rigten, dat zij zich geconstitueerd heeft. Aan de eerstgenoemden zal dit door buitengewone gevolmagtigden geschieden. Zij verwacht daarentegen, dat deze mogendheden zich bij haar zullen doen vertegenwoordigen.

— Met het aanstaande jaar zal de telegraphen-linie zich van Weenen naar Innsbruck en van daar met twee armen naar het Vorarlgebergte en Verona uitstrekken.

Ll. Donderdag is de pastoor van Autigny door de gendarmen gevat en naar de gevangenis te Friburg gebragt. Men zegt dat zulks geschiedt omdat hij geweigerd heeft een protestant, die onder het gebied dier parochie dood gevonden was, op het katholijke kerkhof te begraven. (*Observateur de Genève.*)

— Niet beter dan met de persoonlijke vrijheid is het in Zwitserland met de godsdienst-vrijheid gesteld. De *Observateur de Genève* is onlangs tot eene geldboete van 1200 francs veroordeeld onder voorwendsel, dat dit blad eene gestadige vijandige gezindheid jegens het achtbaar bestuur van Friburg aan den dag legt. Te gelijkertijd heeft men aan de *Observateur* het binnenkomen in het kanton Friburg ontzegd, tot dat hij de boete zal betaald hebben. Welke eene verdrukking! waarlijk men moet naar Cochinchina reizen om de weerga van zulk eene onverdraagzaamheid te kunnen!

— Te Genève ziet een nieuw Duitsch dagblad het licht onder de naam van *Rummeltipuff*, het blad der *Lausbubecratie*; het is eene soort van charivari van alle gouvernementen van Europa. Deszelfs doel is, zegt de redakteur, *schandaal, nogmaals schandaal: altoos schandaal.*

ITALIË.

Volgens de *Armonia* van Turijn is er aan den minister van binnenlandsche zaken een monsterpetitie ingeleverd, welke de onmiddellijke terugroeping van den aartsbisschop van Turijn ten doel heeft. Deze petitie draagt meer dan 10.000 onderteekeningen, waarbij valt op te merken, dat ieder teekenaar voor een aantal anderen, als mede vele burgemeesters voor hunne gansche gemeente geteekend hebben.

Volgens de *Statuto* wint te Rome het gerucht veld dat de Paus in het begin van Januarij (8 of 18) terug zou komen. De Franschen zouden naar Civita-Vecchia trekken en vervangen worden door 4000 Spanjaarden. Ook zouden Ieren geworven worden.

BELGIË.

BRUSSEL, 30 December. De Kamer der Vertegenwoordigers heeft eergisteren aangenomen het wetsontwerp

strekkende om voorloopig de dienst van den rijkskassier te regelen en dat betreffende het kontingent des legers. Voorts heeft de discussie over de begrooting van openbare werken een aanvang genomen en daarna had de tweede stemming plaats over de begrooting, welke met 67 tegen 1 stem is aangenomen.

— De senaat heeft gisteren het budget der middelen aangenomen alsmede het ontwerp tot afschaffing van het brandmerk. De Kamer van Vertegenwoordigers is tot den 15 Januarij uiteen gegaan.

— In Belgie is in de laatste dagen zeer veel sneeuw gevallen. Te Leuven werd Vrijdag geen markt gehouden; daar geen enkele boer had kunnen komen.

— In 1849 zijn uit de haven van Antwerpen vertrokken 61 schepen met landverhuizers, uitmakende 10,260 personen. Van deze schepen zijn 56 naar New-York en 6 naar New-Orleans gestevend. In 1848 waren 66 schepen met 11,075 landverhuizers uit Antwerpen vertrokken.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 31 December.

BEVALLEN (29 Dec): H. H. van der Haagen, geb. de Roever, D.

OVERLEDEN (26 Dec.): S. C. Buffa, geb. Tessaro, 60 j. — (28 Dec.): M. de Beer, wed. J. de Lange, 71 j.

Van 24 tot 29 Dec. 1849 zijn ingeschreven.

Voltrokken Huwel. 25. | Levenloos aangegeven Zonen. . 3.
Geborenen . . . . 149. | dito dito Dochters . 3.
Overleden . . . . 132. | Elders overl. en alhier ingeschreven 14.

Totaal { Gehuwde Paren . . . . 2142. / Geborenen . . . . 7718. / Alhier overledenen . . . . . 8671. / Elders overl. en alhier ingeschr. 426. } Sedert primo Januarij 1849.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

Fonds		29 DEC. 4½ u. gebl.	31 DEC. 4 u.	gebl.
NEDERL., Werkel. Sch. à 2½ pCt.		55 5/16	55 5/16 a 55 3/8	55 5/16
Dito Dito	3 »	64 7/16	64 5/16 » 64 3/8	64 3/8
Dito Dito	4 »	84 3/8	84 7/16 » 84 3/4	84 1/2
Dito Obligatien O. I.	4 »	83 1/2	83 1/2 »	
Amortis. Syndic.	3½ »		»	
Handel-Maatschappij	4½ »		»	
Aand. Rijn-Spoorweg	» »		»	
Aand. Holl. S. M.	»		»	
Obligatien	» »		»	
BELGIE, Obligatien 1844	» »		»	
Cert. bij de Belg. Bank	2½ »		»	
Dito bij Rotsch. en Volksv.	» »	47 1/16	47 1/8 » 47 1/4	47 1/8
SPANJE bij Ardoin £ 85	5 »	12 15/16	12 3/4 »	
Dito Dito » 510	» »	12 15/16	12 13/16 » 12 7/8	
Dito Onbep. Stukken	» »		12 1/8 »	
Dito	3 »	37 1/2	37 1/2 »	
Dito Binnenl. 2400 P.	» »	28 7/8	28 3/4 » 28 15/16	28 13/16
Coup. Ardoins	»	8 5/16	8 1/8 » 8 5/16	
Passive	»		»	
Fransche Uitgest.	»		»	
PORTUGAL te Londen 5 pCt. nu 4	»	36	35 7/8 »	
Dito Dito	» »	37 5/16	37 1/8 » 37 1/4	
RUSL. bij Hope 1798 en 1816	5 »	106 1/2	106 3/8 » 106 1/2	
Dito Dito 1828 en 1829	» »	105 3/8	105 1/2 »	
Cert. bij do. 1831 en 1833	» »	94 1/4	»	
Dito bij Hope	4 »	85 3/4	86 »	
Dito bij Stieglitz en Co.	» »	85	85 »	
Cert. te Hamburg	5 »		»	
Inschrijving in Assignat.	6 »		»	
Cert. van dito	» »		64 1/8 » 64 1/4	
POLEN, Aand. à fl. 500	4 »		»	
Dito met Lot » 300	»		»	
AMERIKA, Bank-Actiën	»		»	
FRANKRIJK, Obligatien	3 »	53 9/16	53 1/2 » 53 5/8	53 5/8
PRUISSEN, Aand. met Lot. R. 50	f		»	
OOSTENRIJK, Metalliek	5 pCt.	81 1/2	81 1/2 » 81 5/8	
Dito	2½ »	43 1/8	43 1/4 »	
Dito Nieuwe	5 »	86 1/8	86 » 86 1/8	
Ween. Bank bij Goll en C.	» »	86 1/8	»	
Dito	4 »		»	
Aand. met Loting fl. 500	f		»	
Nieuwe dito » 250	»		»	
NAPELS, Cert. Lam. en Bouwer	5 pCt.		»	
BRAZILIE te Londen 1824	5 »	89 1/2	»	
Dito Leening 1843	5 »		»	
PERU	4 »	53 7/8	54 1/2 » 55	54 3/4
MEXICO	5 »	27 1/16	26 15/16 » 27	
GRIEKENLAND	5 »	3 1/4	»	
VENEZUELA 6 pCt. nu	2¼ »		»	
NEW GRENADA 6 pCt. nu	1½ »	17	17 » 17 1/16	
ECUADOR	»	3 1/16	3 1/16 »	
Coup. Ecuador	f		»	
» Grieken	»		»	
Uitgestelde Peruanen 18½ . 7/16				

Van Hollandsche fondsen waren Integralen een weinig flaauwer, 3 en 4 pCt. goed prijshoudend. In 3 pCt. Fransche was veel handel en zijn ongeveer ⅛ pCt. in koers verbeterd. Belgische mede iets williger: van Spaansche waren 3 pCt. binnenlandsche meer gevraagd. Ardoins coupons iets minder. Russische fondsen goed prijshoudend en Portugesche meer aangeboden. Naar Peruanen was meer vraag en kooplust en zijn circa 1 pCt. in koers gestegen; uitgestelde Peruanen insgelijks hooger, de andere Zuid-Amerik. fondsen nagenoeg onveranderd.

Koers van het Geld: Beleening 3 pc., Prolongatie 3½ pc.

Wisselkoers.

2/m. Parijs 56¼; Zigt Parijs 56½; 2/m. Londen 11,95; Zigt Londen 12.—; 2/m. Hamburg 34¾; Zigt Hamburg 34 15/16; 3/m. Lissabon 42; 3/m. Porto 42; 2/m. Petersburg 1,85½.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

PARIJS, 29 Dec. Fr. 3 pc. 56,60; 4 pc. —,—; 5 pc. 92,20; 5 pc. N. —,—; Schatk. —; Bank-Act. 2350,—; Belg. 1840, 5 pc. 96¾; 1842, 5 pc. 96¾; 4½ pc. 88½; 3 pc. —; Nap. 5 pc. 96,50; Spanje 3 pc. Binnenl. 29⅜; 3 pc. Buitenl. 38¼; 5 pc. Act. Rente —; Piem. Leen. 1834 —,—; 1849 935; Rom. leen. 85¾.

LONDEN, 28 Dec. Cons. op tijd 96¼ a 96⅜; Braz. 87 a 89; 1829/39 87 a 88, Ecuad. 3¾ a 4; Ven. 27 a 29; Uitg. 8½ a 9½; Gren. 16 a 17; Uitg. 3½ a 3¾; Denem. 3 pc. 72 a 73; Holl. 2½ pc. 56 a 56½; id. 4 pc. 84¾ a 85¼; Mexico 29⅜ a 29⅝, Peru 4 pc. 54½ a 55½; Port. 3 pc. 35 a 36; 4 pc. 36 a 37; 5 pc. 83 a 85; Rusl. 1822, 5 pc. 109 a 110; Spanje 5 pc. 18⅞ a 19⅛; id. 3 pc. 38½ a 39, id. Coupons — a —; id. Passive 3⅞ a 4.

FRANKFORT, 24 Dec. Met. 5 pc. 85¾; 4 pc. 66¼; 2½ pc. 44⅝; Bank-Actien 1293; Darmst. Lot. fl. 50, 72⅞; id. fl. 25, 29¼; Badensche Lot. fl. 50, 54; id. fl. 35, 32⅛; Nassaus. 26¾; Holl. 2½ pc. 55⅛; W. S. 4 pc. 84½; Sijndic. 3½ pc. 85.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 31 December.

Aanvoer en Voorraad van KOFFIJ, bij de Nederlandsche Handel-Maatschappij in Nederland.

Jaren.	Aanvoer.	Voorraad.
1848.	754,800 Balen.	366,400 Balen.
1849.	849,000 „	311,200 „

Aanvoer en Voorraad van THEE.

	Amsterdam.		*Rotterdam.*	
Jaren.	Aanvoer. Kisten.	Voorraad. Kisten.	Aanvoer. Kisten.	Voorraad. Kisten.
1848.	6,780	8,900	20,900	10,100
1849.	9,800	1,500	22,100	7,800

STAAT van IN- en UITVOER van KATOEN in 1849, benevens VOORRAAAD en PRIJZEN op 24 December 1849 te *Amsterdam*.

	Voorraad op 23 December 1848.	Invoer in 1849.	Verkocht en getransiteerd in 1849.	Voorraad op 24 December 1849.
Surinaamsch	258 P.	175 P.	235 P.	180 P.
Dito Sea Island Zaad	191 »	281 »	401 »	94 »
Dito door de mach. gezuiverd	287 »	759 »	948 »	240 »
Nickerie	108 »	121 »	172 »	73 »
Fernambucq	196 »	— »	156 »	40 »
Maranham	468 »	40 »	508 »	250 »
Louisiana en New-Orleans.	1700 »	2608 »	4961 »	200 »
Georgia, Virginia en Carolina	2200 »	5907 »	7981 »	300 »
Mobile, Alabama en Tenesse	650 »	2980 »	3568 »	400 »
Valentia	135 »	100 »	235 »	— »
Suratte	150 »	1177 »	1100 »	350 »
	6343 P.	14148 P.	20315 P.	2127 P.

Prijzen op 24 December.

	Ct.	Ct.
Surinaamsch	35 à	42
Dito Sea Island Zaad	35 »	46
Dito kort van Stapel	34 »	40
Nickerie	35 »	40
Georgia, Virginia en Carolina		
Louisiana en New Orleans.		
Mobile, Alabama en Tenesse		
Mooije 2e soort, tot prima	36 »	41
red. 2e st., tot goede 2e st.	36 »	39
Gemeen tot ordinair.	32 »	35
Fernambucq	35 »	43
Maranham.	34 »	40
Bahia	33 »	38
Egyptische Mako.	35 »	42
St. Domingo	30 »	37
Portorico	31 »	38
Caracques en Laguayra	31 »	39
Valentia	32 »	39
Carthagena	28 »	35
Manille.	33 »	39
Suratte, Madras en Bombay.	26 »	34
Bengaalsch	25 »	30
Smirnsch	29 »	37
Macedonisch	28 »	35

GRAANMARKT.

Tarwe in een doen: 130 ℔ b. Pools. ƒ275; 128 ℔ j. bovenl. ƒ230.

Rogge onveranderd: 123 ℔ Pruiss. ƒ141.

De overige artikelen zonder handel.

Koolzaad. Deensch 64; Fransch 64, 64½ £vl. Op 9 vaten Olie in April ek. 74½; £vl. *Raapolie* op 6/w. ƒ 45; Vliegend ƒ 44; primo Mei e. k. ƒ 43½; Sept en Oct. ƒ 38. *Lijnolie* op /w. ƒ 31; Vliegend ƒ 30. *Hennep-lie* op 6/w. ƒ 38½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

MAASSLUIS, 30 Dec. Het schip Adriana Petronella is naar Helvoet opgezeild.

BINNENGEKOMEN:

HELVOET, 29 Dec. J. Southerow, Exchange, Havre n. Newcastle als bijlegger.

UITGEZEILD:

TEXEL, 29 Dec. Magnet, (s.) Londen. - Lord John Russell, (s.) id. — 30 Dec. H. Visser, de Hoop, Londen.

HELVOET, 29 Dec. Ocean, (s.) Londen. - Sir Robert Peel, (s.) id. - Columbine, (s.) id. — 30 Dec. G. G. Geerling, Admiraal Verhuell, (s.) Havre, - Sir Robert Peel, (s.) Londen. - Columbine, (s.) id. De beide laatste gisteren gemeld, doch toen bij de Kwak geankerd.

BRIELLE, 30 Dec. Norfolk, (s.) Goole.

MAASSLUIS, 30 Dec. A. van der Lugt, Zorg en Vlijt, Duinkerken.

GEPRAAIDE SCHEPEN.

Kapt. van der Zweep, van Batavia naar Rotterdam, in Brouwershaven binnen, rapporteert gepraaid te hebben.

CARGA-LIJSTEN.

AMSTERDAM.

St. PETERSBURG, Wijland, de Zwijger 1,045 tzw. Lijnzaad, L. Hoijack en Comp.

ADVERTENTIEN.

Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever